

Perustoimeentulotuen määrän laskennan ohje

Sisällysluettelo

[Perustoimeentulotuen laskenta](#)

[Tulot](#)

[Asumismenot](#)

[Menot](#)

[Arvio perustoimeentulotuen määrästä](#)

Tämän laskurin avulla voit selvittää mahdollisuuden saada perustoimeentulotukea ja laskea sen määrän. Perustoimeentulotuen määrän voit laskea ainoastaan kuluvan vuoden tiedoilla.

Laskurin antama vastaus on arvio perustoimeentulotuen määrästä. Päätöksen perustoimeentulotuesta saat, kun teet hakemuksen.

Perustoimeentulotukea voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin. Tuen määrään vaikuttavat kaikkien perheenjäsenten tulot ja varat sekä menot. Tuloja ovat hakijan tai perheen käytettävissä olevat tulot verojen jälkeen sekä käytettävissä olevat varat. Menoja ovat perusosalla katettavat menot (perusosa) ja muut tarpeelliset perusmenot. Jos huomioidut menot ovat tuloja suuremmat, hakijalle maksetaan erotuksen suuruinen toimeentulotuki.

Perustoimeentulotuesta saat tarkempaa tietoa Kelan verkkosivuilta sekä Kelan toimistoista.

Perustoimeentulotuen laskenta

Lasken perustoimeentulotuen määrän

Ilmoita, mistä alkaen lasket perustoimeentulotuen määrän. Perustoimeentulotuen määrän voi laskea ainoastaan kuukauden 1. päivästä alkaen. Oletuksena näytetään kuluvan kuukauden 1.päivä, jota voit tarvittaessa muuttaa.

Perheeseeni kuuluvat lisäkseni

Ilmoita perheeseesi kuuluvat henkilöt.

- **Puoliso:** Ilmoita avio- tai avopuoliso tai rekisteröity parisuhdepuoliso.
- **10-17-vuotiaat lapset:** Ilmoita perheen asunnossa asuvat omat ja puolison 10-17-vuotiaat lapset ja lasten lukumäärä (enintään 10).
Ilmoita, asuuko lapsi koko ajan tai yli puolet kuukaudesta luonasi (lapsen perusosa huomioidaan kokonaisuena lähivanhemmalle) tai asuuko lapsi puolet kuukaudesta muualla asuvan vanhemman luona (lapsen perusosa puolitetään). Jos lapsi asuu luonasi vähemmän aikaa kuin puolet kuukaudesta, ilmoita lapsi kohdassa ”Muualla asuvat lapset, joita tapaan”.
- **Alle 10-vuotiaat lapset:** Ilmoita perheen asunnossa asuvat omat ja puolison alle 10-vuotiaat lapset ja lasten lukumäärä (enintään 10).
Ilmoita, asuuko lapsi koko ajan tai yli puolet kuukaudesta luonasi (tällöin lapsen perusosa huomioidaan kokonaisuena lähivanhemmalle) tai asuuko lapsi puolet kuukaudesta muualla asuvan vanhemman luona (tällöin lapsen perusosa puolitetään). Jos lapsi asuu luonasi vähemmän aikaa kuin puolet kuukaudesta, ilmoita lapsi kohdassa ”Muualla asuvat lapset, joita tapaan”.
- **Muualla asuvat tavattavat lapset:** Ilmoita omat ja puolison muualla asuvat lapset ja lasten lukumäärä (enintään 10). Ilmoita tiedot silloin, kun lapsen tapaamisesta on tehty tapaamissopimus, joka on vahvistettu kunnan sosiaalihuollossa tai tuomioistuimessa.
- **Muut yhteistaloudessa asuvat henkilöt:** Ilmoita samassa asunnossa yhteistaloudessa asuvat henkilöt. Perhe (vanhemmat, vanhempien alaikäiset lapset, aviopuolisot, avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävät) muodostaa aina yhteistalouden.

Tulot

Ilmoita omien, puolison ja lasten käytettävissä olevien tulojen määrä kuukaudessa. Nettotuloilla tarkoitetaan tuloja verojen vähentämisen jälkeen. Muualla asuvien tavattavien lasten ja muiden yhteistaloudessa asuvien henkilöiden tuloja ei tarvitse ilmoittaa

Omaisuuuden vaikutus

Perustoimeentulotuen määrään vaikuttavat tulojen lisäksi myös sinun ja perheesi käytettävissä olevat varat.

Varallisuus on yleensä realisoitava eli muutettava rahaksi. Esimerkiksi tileillä olevat säästöt, rahasto-osuudet, säästövakuutukset ja arvopaperit ovat muutettavissa heti rahaksi. Sen vuoksi ne yleensä katsotaan perustoimeentulotuen laskelmassa heti käytettävissä oleviksi tuloiksi. Muun varallisuuden ja omaisuuden kohdalla annetaan realisointiaikaa.

Omaisuuuden vaikutus huomioidaan hakemuksesi käsittelyn yhteydessä.

Omat ja puolison tulot

- Sosiaalietuudet:
 - Ilmoita sosiaalietuuksien, eläkkeiden ja korvausten määrät yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen. Sosiaalietuuksia ovat esim. työmarkkinatuki, yleinen asumistuki, lapsilisä, lastenhoidontuki ja kansaneläke.
- Ansiotulot:
 - Ilmoita ansiotulojen määrä yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen. Ansiotuloja ovat esimerkiksi palkka, palkkio ja osapalkkio (mm. omaishoitajan palkkiot, Teosto-palkkiot), luontaisedut, palkkaan maksettavat lisät (mm. asunto-, auto- ja ravintoetu sekä ylityökorvaukset, vuorotyölisät ja lomarahat) sekä ulkomailta saadut ansiotulot.
- Yrittäjätulot ja starttiraha:
 - Ilmoita yrityksestä saatava tulo yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen.
- Pääomatulot:
 - Ilmoita pääomatulojen määrä yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen. Pääomatuloa ovat muun muassa talletusten korot, osinkotulot, myyntitulot (esim. metsä), vuokratulot, henkivakuutuksen tuotto tai omaisuuden luovutusvoitto.
- Muut tulot:
 - Ilmoita muiden mahdollisten tulojen määrä yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen. Muuta tuloa ovat esimerkiksi apurahat tai stipendit, avustukset tai lainat vanhemmilta tai muilta yksityishenkilöiltä, vakuutus- ja kertakorvaukset, veronpalautukset sekä omaisuudesta saatava tulo.
 - Ilmoita avustusten ja veronpalautusten määrä vähennettynä 50 eurolla (yksin asuva) tai 100 eurolla (perhe). Vähäisten avustusten sekä veronpalautusten raja on yhteensä 50 e yksin asuvalta tai 100 e perhettä kohden kuukaudessa. Tämä osa tuloista ei vaikuta perustoimeentulotuen määrään.

Lasten tulot

Ilmoita lasten tulojen määrä yhteensä (e/kk) verojen vähentämisen jälkeen. Ilmoita tulot, jos ne ovat vähäistä suurempia (yli 50 e/kk/henkilö) ja säännöllisiä (esim. perhe-eläke). Esimerkiksi alle 3 kuukautta kestävänsä kesätyön ansioita ei tarvitse ilmoittaa.

Asumismenot

Ilmoita asumismenojen määrä kuukaudessa.

- Vuokra tai vastike
 - Ilmoita vuokran tai vastikkeen määrä.
- Vesi- ja saunamaksu
 - Ilmoita erikseen maksettavien vesimaksujen ja saunamaksun määrä. Saunamaksuna voidaan hyväksyä 1 kerta/viikko.
- Lämmitys

- Ilmoita erikseen maksettavat lämmityskustannukset, esim. sähkölämmitys (e/kk).
- Taloussähkö
 - Ilmoita käyttösähkön kustannukset (e/kk).
- Asuntolainan korot
 - Ilmoita henkilökohtaisen asuntolainan korot, jos laina on otettu asunnon hankkimiseksi tai perusparantamiseksi (e/kk).
- Omakotitalon hoitomenot
 - Ilmoita omakotitalon lämmityskustannukset, vesimaksut ja kiinteistökohtaiset menot (esim. jätemaksu, nuohousmaksu, vakuutusmaksut, kiinteistövero sekä tontin vuokra) (e/kk).
- Kotivakuutus
 - Ilmoita kotivakuutusmaksun määrä, jos se kohdistuu ajalle, jolta lasket perustoimeentulotuen määrää.

Asumisen menoina ei hyväksytä esim. pyykkitupamaksuja, autopaikkamaksuja ja kodinkoneisiin ja huonekaluihin liittyviä menoja. Niihin on mahdollista hakea täydentävää toimeentulotukea kunnasta.

Hyväksyttäville vuokramenoille on asetettu kuntakohtaiset rajat. Ks.

www.kela.fi/toimeentulotuki-asumismenot

Tämä laskuri laskee arvion perustoimeentulotuen määrästä huomioiden vuokramenosi todellisten menojen suuruisena.

Menot

Ilmoita menojen määrä kuukaudessa.

- Perusosan määrä
 - Perusosan määrä on laskennallinen, ja sen suuruudesta säädetään toimeentulotukilaisissa. Määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan. Ks. www.kela.fi/toimeentulotuki-perusosan-maara
 - Lapsen perusosa: Jos lapsi asuu puolet ajasta muualla asuvan vanhemman luona, lapsen laskennallinen perusosa puolitetään.
- Terveystenhoito
 - Ilmoita julkisten terveydenhuoltopalvelujen käytöstä aiheutuneet menot. Tällaisia menoja ovat esim. terveydenhuollon asiakasmaksut (mm. terveyskeskus-, poliklinikka-, fysioterapiamaksut sekä sairaalan potilasmaksut) tai julkisen terveydenhuollon matkakulut. Voit ilmoittaa myös Kelan kuntoutuksena korvaamien psykoterapioiden omavastuuosuudet, ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) asiakasmaksut ja ylioppilaskuntien pakollisten jäsenmaksujen terveydenhoitomaksu-osuuden.
 - Ilmoita mahdolliset silmälasien hankintakustannukset.

- Älä ilmoita vähäisiä terveydenhuoltomenoja (esim. ilman reseptiä ostettavat itsehoitolääkkeet, perusvoiteet, vitamiinit ja laastarit), ne sisältyvät toimeentulotuen perusosaan.
- **Lääkkeet**
 - Ilmoita sairauden hoitoon tarkoitettujen reseptilääkkeiden kustannukset (omavastuuosuudet).
- **Lapsen päivähoito ja koululaisen iltapäivätoiminta**
 - Ilmoita lapsen päivähoitomenot sekä koululaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan menot.
- **Muut menot**
 - Ilmoita mahdolliset muut menot. Muita menoja voivat olla esim. työmatkakustannukset ja välttämättömän henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.
- **Muulla asuvien lasten tapaamisesta aiheutuvat menot ja tapaamispäivien lukumäärä**
 - Ilmoita tapaamisten matkakustannukset (e/kk) sekä tapaamispäivien lukumäärä. Tapaamispäivien lukumäärä voi olla enintään 30. Ilmoita tiedot silloin, jos lapsen tapaamisesta on tehty tapaamissopimus, joka on vahvistettu kunnan sosiaalihuollossa tai tuomioistuimessa.

Arvio perustoimeentulotuen määrästä

Laskennan tulos on arvio perustoimeentulotuen määrästä antamillasi tiedoilla. Päätöksen perustoimeentulotuesta saat, kun teet perustoimeentulotuen hakemuksen.

Ansiotulovähennys

Sinun ja kunkin perheenjäsenesi ansio- ja yrittäjätulosta vähennetään enintään 150 euroa kuukaudessa. Vähennys on henkilökohtainen. Tämä osa tuloista ei vaikuta toimeentulotuen määrään.

Lapsen tulot

Lapsen vähäistä suuremmat ja säännölliset tulot huomioidaan enintään hänen perusosansa ja muiden perusmenojensa yhteenlasketun määrän verran.

Laskuri ei huomioi lapsen ansiotuloista tehtävää ansiotulovähennystä.

Perusosa

Perusosan määrä on laskennallinen, ja sen suuruudesta säädetään toimeentulotukilaissa. Määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan.

Lapsen perusosa: Jos lapsi asuu puolet ajasta muualla asuvan vanhemman luona, lapsen laskennallinen perusosa puolitetään.

Tapaamispäivien perusosa

Lapsen tapaamispäiviltä voidaan maksaa ravintomenojen osuus (49 %) lapsen perusosasta eli ns. ruokaraha.